

На основу члана 42. тачка 57. Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 186/15 – пречишћен текст и 189/16), Сенат Универзитета на седници одржаној дана 22.06.2016. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА У ИЗРАДИ ПИСАНИХ РАДОВА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

(1) Овим правилником ближе се уређује поступак утврђивања неакадемског понашања на Универзитету у Београду и факултетима и институтима у његовом саставу (у даљем тексту: Универзитет) предвиђеног Кодексом професионалне етике Универзитета у Београду (у даљем тексту: Кодекс), а који се примењује на све писане радове наставног и научног особља и студената Универзитета (дипломски или завршни рад, мастер рад специјалистички рад, магистарски рад, докторска дисертација, рад у часопису, уџбеник, монографија, поглавља у зборницима и сл.), као и на извештаје о наставном и научноистраживачком раду.

(2) Поступак утврђивања неакадемског понашања предвиђен овим правилником примењује се на плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање.

Члан 2.

Мере изречене за неакадемско понашање из члана 1. став 2. овог правилника не ослобађају учиниоца евентуалне одговорности по законским прописима о заштити ауторских права и права интелектуалне својине, као и по другим основима.

II ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

Захтев за утврђивање неакадемског понашања

Члан 3.

(1) Захтев за утврђивање неакадемског понашања из члана 1. овог правилника (у даљем тексту: захтев) могу поднети запослени и студенти, органи и тела високошколских установа и научноистраживачких организација, када постоји основана сумња да је рад другог лица настао као резултат неког од облика неакадемског понашања.

(2) Захтев мора бити образложен и мора да садржи доказе који указују на неакадемско понашање.

(3) Захтев мора да садржи личне податке и потпис подносиоца захтева, с тим да су ти подаци поверљиви, уколико подносилац то затражи.

(4) Захтев се подноси етичкој комисији чланице у којој је лице против кога се подноси захтев запослено или је било запослено, завршило студије, односно одбранило рад.

Поступање са неуредним захтевом

Члан 4.

(1) Непотпун и неуредан захтев вратиће се подносиоцу и одредити рок за отклањање недостатака.

(2) Уколико се у остављеном року не отклоне недостаци, решењем ће се одбацити захтев.

(3) Захтев по којем није могуће поступати због ненадлежности одбацује се решењем.

(4) Решење из ст. 2. и 3. овог члана доставља се подносиоцу захтева.

Поступак по захтеву

Члан 5.

(1) Ако је захтев уредан, етичка комисија у року од 8 дана од дана његовог пријема доставља захтев лицу против кога је поступак покренут, ради писаног изјашњења у року од 15 дана.

(2) У случају да је сумња на постојање неакадемског понашања неоснована, захтев се одбија. Етичка комисија у процесу одбијања је дужна да размотри да ли одбијена пријава садржи елементе лажне пријаве и ако процени да за то постоји сумња, може да покрене поступак утврђивања одговорности за лажну пријаву или клевету.

(3) У року од 8 дана од пријема писаног изјашњења из става 1. овог члана, уколико постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања, етичка комисија доставља захтев наставно-научном већу ради именовања стручне комисије (у даљем тексту: Стручна комисија). Наставно-научно веће именује Стручну комисију на првој наредној седници и упућује захтев одговарајућем већу групације за именовање члана који је запослен на другој високошколској установи.

(4) Стручна комисија из става 3. овог члана има најмање 3 члана из одговарајуће научне области, од којих је најмање један запослен на другој високошколској установи и кога именује одговарајуће веће групације. У саставу Стручне комисије не могу да буду наставници или истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, као ни потписници званичних извештаја.

(5) Стручна комисија врши процену оригиналности узимајући у обзир резултате софтверске анализе, уколико оцени да је то потребно, као и друге методе и стандарде, сходно специфичности научне области (увид у истраживачку документацију, као и увид у прикупљену односно коришћену грађу).

(6) Стручна комисија може да затражи мишљење и од ментора, чланова комисије за оцену и комисије за одбрану, рецензента, одговарајућег већа научних области и других стручних лица и тела.

(7) Стручна комисија у року од 60 дана од дана свог именовања доставља етичкој комисији образложено стручно мишљење. На образложени предлог Стручне комисије, овај рок у изузетним случајевима може бити продужен за додатних 60 дана.

(8) На основу стручног мишљења из става 7. овог члана и изјашњења из става 1. овог правилника, Етичка комисија у року од 15 дана саставља Извештај са мишљењем и доставља га декану.

(9) Уколико утврди постојање неакадемског понашања, етичка комисија може у оквиру Извештаја из става 8. овог члана предложити и да мере за повреду Кодекса буду изречене ментору, рецезентима и члановима комисија за писање извештаја о наставном и научноистраживачком раду.

(10) Извештај из става 8. овог члана декан доставља наставно-научном већу, ради одлучивања.

(11) На основу одлуке наставно-научног већа из става 10. овог члана којом је утврђено неакадемско понашање, декан у року од 15 дана изриче мере предвиђене чланом 16. Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду.

(12) Одлука из става 11. овог члана доставља се у писаном облику учесницима у поступку у року од 8 дана од дана доношења.

Поступак по жалби

Члан 6.

(1) Лице против којег је изречена мера и подносилац захтева могу на одлуку из члана 5. став 11. овог правилника поднети жалбу (у даљем тексту: жалба) Одбору за професионалну етику Универзитета у Београду (у даљем тексту: Одбор), у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

(2) Приликом разматрања жалбе, Одбор може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

(3) У року од 60 дана од дана пријема жалбе, Одбор доноси одлуку којом потврђује или преиначује одлуку из члана 5. став 11. овог правилника, или је поништава и враћа на поновно одлучивање.

(4) Одлука из става 3. овог члана је коначна.

III ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА УТВРЂИВАЊЕ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ И НА ОДУЗИМАЊЕ ЗВАЊА

Послужбак утврђивања оригиналности

Члан 7.

(1) Захтев за утврђивање неакадемског понашања у случају докторске дисертације обавезно садржи следеће елементе:

- име, презиме, научно звање подносиоца захтева, с тим да су ти подаци поверљиви, уколико подносилац то затражи;
- образложене примедбе којима се доводи у питање оригиналност дисертације;
- материјалне чињенице којима се доказује да дисертација није оригинални научни рад;
- друге елементе за које подносилац захтева сматра да су од значаја за разматрање захтева.

(2) Мишљење Стручне комисије по захтеву из става 1. овог члана садржи:

- образложене примедбе на оригиналност дисертације;
- анализу и оцену оригиналности доприноса дисертације науци;
- оцену самосталности резултата научног рада објављених у дисертацији;
- закључак о оригиналности дисертације.

(3) О захтеву из става 1. овог члана решава се у складу са чл. 4-6. овог правилника.

(4) У случају коначне одлуке којом је утврђено да дисертација није резултат оригиналног научног рада, диплома о стеченом научном називу доктора наука оглашава се ништавом, у складу са законом.

(5) Даном оглашавања ништавости дипломе о стеченом научном називу доктора наука, лицу чија је диплома оглашена ништавом престају права и обавезе проистекле по основу стицања дипломе која је поништена.

Одузимање звања

Члан 8.

(1) Ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом, односно ако се утврди да радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају резултат неакадемског понашања из члана 1. овог правилника, том кандидату може да буде одузето звање на Универзитету.

(2) Поступак одузимања звања из става 1. овог члана покреће декан, а спроводи се на начин који је предвиђен за стицање звања.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Започети поступци

Члан 9.

(1) Поступци започети пре ступања на снагу Кодекса и овог правилника окончаће се по одредбама Кодекса, Правилника о раду етичких комисија и Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду и овог правилника.

Ступање на снагу

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Гласнику Универзитета у Београду“.

(Београд, 22. јун 2016. године; Број: 3015/5-16)

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА
РЕКТОР

Академик Владимир Бумбаширевић, с.р.

На основу члана 55. став 7. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“, бр. 76/2005, 100/2007, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 90/2014, 45/15 и 68/2015 – аутентично тумачење) и члана 42. тачка 26. Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 186/15 – пречишћен текст и 189/16), Сенат Универзитета на седници одржаној дана 22.06.2016. године, доноси

**ПРАВИЛНИК О РАДУ
ЕТИЧКИХ КОМИСИЈА И ОДБОРА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ЕТИКУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

І. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет и уређења

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује састав, надлежност и начин рада органа и тела за вођење поступка утврђивања повреда Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду (у даљем тексту: Кодекс), као и мере за повреду Кодекса.

Сарадња са органима и телима

Члан 2.

(1) Органи и тела Универзитета у Београду (у даљем тексту: Универзитет) и његових чланица, као и чланови универзитетске заједнице, дужни су да сарађују са органима и телима из овог правилника и да им на њихов захтев достављају податке који су важни за одлучивање.

(2) У случају непоштовања обавезе из става 1. овог члана, против одговорних лица може бити покренут поступак за утврђивање повреде Кодекса.

Трошкови поступка

Члан 3.

(1) Поступак за утврђивање повреде Кодекса је бесплатан, а свака странка сноси своје трошкове.

(2) Члановима етичких комисија и Одбора за професионалну етику, Универзитет, односно факултет, обезбеђује правну помоћ и сноси трошкове поступка уколико против њих буде покренут поступак у вези са чланством, активностима и иступањем у тим телима.

II СASTAV И НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА И ТЕЛА

Члан 4.

У поступку утврђивања повреда Кодекса и развоју етичких стандарда учествују декан, наставно-научно веће, етичке комисије, Одбор за професионалну етику и Сенат Универзитета (у даљем тексту: Сенат).

Састав етичке комисије

Члан 5.

(1) Председника и чланове етичке комисије именује наставно-научно веће на предлог декана, уз консултације са катедрама.

(2) Етичке комисије чланица имају најмање 5 чланова од којих су најмање 3 из реда сарадника и наставника, један студент и један запослени у стручној служби чланице. За сваког члана комисије именује се заменик.

(3) Мандат чланова етичке комисије траје четири године и они могу бити поново именовани. Мандат представника студената траје годину дана.

(4) Етичка комисија даје мишљења поводом захтева за утврђивање повреде Кодекса (у даљем тексту: захтев).

(5) Саставирадетичкекомисијеближе сеуређујуопштимактом факултета, Правилником о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова и овим правилником.

Састав Одбора за професионалну етику

Члан 6.

(1) Чланове Одбора за професионалну етику (у даљем тексту: Одбор) именује Сенат Универзитета на предлог ректора.

(2) Одбор има седам чланова, од којих су четири из реда наставника и то по један из сваке групација наука, један је из реда истраживача у научном звању, један из реда студената и један из реда секретара факултета. За сваког члана Одбора именује се заменик.

(3) Мандат чланова Одбора траје четири године и они могу бити поново именовани. Мандат представника студената траје годину дана.

(4) Одбор одлучује већином гласова укупног броја чланова.

(5) Одбором руководи председник, којег у случају његове одсутности или спречености да обавља своје дужности, замењује заменик председника.

(6) Председника и заменика председника бирају чланови Одбора.

Надлежности Одбора

Члан 7.

Одбор је надлежан да:

- 1) одлучује по захтевима из члана 15. став 2. овог правилника;
- 2) одлучује по жалбама из члана 6. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова;
- 3) одлучује о захтевима за утврђивање повреде Кодекса учињене од стране органа пословођења;
- 4) прати развој етичких стандарда у земљи и иностранству;
- 5) подноси Сенату годишње извештаје о свом раду;
- 6) предлаже измене и допуне Кодекса;
- 7) обавља и друге послове предвиђене Кодексом и другим општим актима Универзитета.

Етички одбор

Члан 8.

(1) Етички одбор Универзитета (у даљем тексту: Етички одбор) доноси одлуке из члана 10. став 3. овог правилника.

(2) Председника, заменика председника и три члана Етичког одбора именује Сенат из реда својих чланова.

(3) Етички одбор одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Секретар

Члан 9.

(1) Етичке комисије и Одбор имају секретара којег именује декан, односно ректор.

(2) Секретар врши стручно-административне послове за потребе етичке комисије, односно Одбора, води евиденцију о изреченим мерама, даје потребна обавештења учесницима у поступку и обавља друге послове по налогу председника тих тела.

III ПОСТУПАК ПРЕД ЕТИЧКОМ КОМИСИЈОМ И ОДБОРОМ

Захтев за утврђивање повреде Кодекса

Члан 10.

(1) Поступак пред етичком комисијом покреће се подношењем захтева.

(2) Захтев може поднети запослени, студент, орган и тело Универзитета и његових чланица, када основано сумња да је дошло до повреде Кодекса, осим повреда из чл. 21-25. Кодекса за које је поступак уређен посебним правилником.

(3) Уколико се поступак покреће против органа пословођења, захтев се подноси Одбору, а о жалби одлучује Сенат посредством Етичког одбора.

(4) Захтев за давање мишљења треба да буде јасно одређен и у њему треба да буду наведени и образложени елементи који указују на постојање повреде Кодекса и приложени одговарајући докази.